

Pogoda

Odczytywanie depeasz METAR, SPECI i TAF

Spis treści

- [Wstęp](#)
- [Klucz do rozkodowywania depeasz METAR, SPECI i TAF](#)
  - [Nazwa depeazy](#)
  - [Grupa kodu lotniska](#)
  - [Grupa czasowa](#)
  - [Grupa wiatru](#)
  - [Grupa widzialności](#)
  - [Grupa pogody bieżącej](#)
  - [Grupa chmurowa](#)
  - [Określenie CAVOK](#)
  - [Grupa temperaturowa](#)
  - [Grupa ciśnienia](#)
- [Prognoza](#)
  - [Wskaźnik prawdopodobieństwa](#)
  - [Wskaźnik prognozy](#)
  - [Grupa czasowa](#)
  - [Dalsze informacje](#)
  - [Grupa prognozy temperatury](#)
  - [Określenie NOSIG](#)
  - [Koniec depeazy](#)
- [Przykłady](#)
  - [Przykład pierwszy](#)
  - [Przykład drugi](#)
- [Program do dekodowania depeasz](#)
- [Literatura](#)

Wstęp

Pogoda - wiadomo - dla lotnika ważna rzecz.

Przy podejmowaniu decyzji o wyjeździe blisko i na krótko (np. z Warszawy do Chrcynna) ważna jest wiedza dotycząca bieżących warunków meteorologicznych. Nie każdy ma w (na?) chałupie stację meteo, ale stacje takie są na lotniskach. Można tam zadzwonić (np. w Warszawie: informacja ATIS - dotycząca danego lotniska - (022)6502111, informacja VOLMET - dotycząca okolicznych lotnisk - (022)6502112), można posłuchać przez radio (Warszawa: ATIS 118,3 MHz, VOLMET 127,6 MHz), można też dane ściągnąć z Internetu.

Wyniki obserwacji często podawane są w postaci depesz METAR, SPECI (na przykład strona <http://www.avnet.co.uk/tmdg/weather/> - bezpłatna, ale wymagająca rejestracji). Obserwując kolejne depesze z kolejnych godzin można wyrobić sobie opinię dotyczącą tendencji zmian aury.

Dostępne są również prognozy na kilka następnych godzin (TAF).

Niestety, wymienione wyżej depesze są kodowane - dla zachowania małej objętości, dużej czytelności i "międzynarodowości". Niniejsza praca ma na celu ułatwienie odkodowywania depesz przez użytkowników.

Klucz do rozkodowywania depesz METAR, SPECI i TAF

Elementy oznaczone **pogrubionym** drukiem są "wskaźnikami" i znajdują się w depeszach "dosłownie" jak w niniejszym kluczu. Pozostałe znaki zastępowane są przez liczby lub określone oznaczenia słowne. Umieszczenie fraz nad sobą oznacza alternatywę - jedna z nich winna znaleźć się w depeszach. Elementy podkreślone są obowiązkowe, pozostałe fakultatywne.

Poszczególne grupy depesz oddzielone są spacjami.

Nazwa depeszy

METAR
SPECI
TAF

Grupa kodu lotniska

CCCC - międzynarodowy ICAO-wski wskaźnik określający lotnisko, np.:

- **EPWA** - Warszawa Okęcie
- **EPPO** - Poznań Ławica
- **EPGD** - Gdańsk Rębiechowo

Grupa czasowa

DDGGggZ - czas obserwacji: dzień miesiąca, godziny i minuty, Z- wskaźnik czasu UTC

Grupa wiatru

dddffG_{f_mf_m} MPS
KT d_nd_nd_nVd_xd_xd_x
KMH

- ddd - kierunek wiatru, z którego wieje (lub będzie wiał), **VRB** - wiatr zmienny
- ff - prędkość wiatru (średnia dwuminutowa) w m/s (w Polsce) lub węzłach lub km/h
- **G** - wskaźnik porywów wiatru
- $f_m f_m$ - prędkość wiatru maksymalnego
- $d_n d_n d_n V d_x d_x d_x$ - skrajne wartości kierunku wiatru (oddzielone wskaźnikiem **V**)

Grupa widzialności

VVVVD_v

- VVVV - widzialność pozioma (w metrach); 9999 oznacza widzialność 10 km i więcej
- D_v - wskaźnik kierunku widzialności
- Jeśli widzialność w różnych kierunkach jest różna, to depesza podaje widzialność minimalną, a jej kierunek za pomocą ośmiokierunkowej róży wiatrów (N, NE, E,...).

Grupa pogody bieżącej

Określona wg tablicy:

Wskaźnik		Zjawiska pogody		
Intensywność	Opis zjawiska	Opady	Zjawiska zmniejszające widzialność	Inne
- słaba	MI niska	DZ mżawka	BR zamglenie	PO silnie rozwinięte wiry pyłowe
	BC płaty	RA deszcz	FG mgła	SQ nawałnica
<i>bez wskaźnika umiarkowana</i>	DR niska zamieć	SN śnieg	FU dymy	FC trąba powietrzna, wodna, tornado
	BL zawieja	SG śnieg ziarnisty	VA popiół wulkaniczny	SS burza piaskowa
+ silna	SH opady przelotne	IC słupki lodowe	DU pył	DS burza pyłowa
VC w pobliżu	TS burza	PE deszcz lodowy	SA piasek	
	FZ	GR	HZ	

	opady marznące	grad	zmętnienie	
		GS krupa śnieżna/lodowa		

NSW - brak istotnych zjawisk (**No Significant Weather**)

Grupa chmurowa

N_sN_sN_sh_sh_sh_sVVh_sh_sh_s

- N_sN_sN_sh_sh_sh_s - wielkość zachmurzenia; nazwa trzyliterowa:
  - **SKC** - bezchmurnie (**Sky Clear**)
  - **FEW** - od 1/8 do 2/8 (**Few Clouds**)
  - **SCT** - od 3/8 do 4/8 (**Scattered**)
  - **BKN** - od 5/8 do 7/8 (**Broken**)
  - **OVC** - 8/8 (**Overcast**)
  - **NSC** - brak istotnych chmur (**No Significant Cloud**)
- h_sh_sh_s - wysokość podstawy chmur przekazywana przedziałami 30-to metrowymi (100 stopowymi)
- **VV** - wskaźnik widzialności pionowej
- h_sh_sh_s - widzialność pionowa przekazywana przedziałami 30-metrowymi (100 stopowymi); **///** - gdy brak danych
- Grupy chmurowe mogą być powtarzane dla pokazania różnych warstw (mas) chmur.
- Mogą pojawić się oznaczenia chmur konwekcyjnych:
  - **CB** - cumulonimbus
  - **TCU** - cumulus congestus

Określenie CAVOK

Określenie **CAVOK** zastępuje informacje o widzialności, zjawiskach pogody i chmurach, gdy występują określone warunki:

- Widzialność 10 km lub więcej
- Brak chmur poniżej 1500 m i brak chmur CB
- Brak opadów, burz, itp.

CAVOK = Cloud and Visibility OK

Grupa temperaturowa

T'T'/T'_dT'_d

- T'T' - temperatura powietrza w całkowitych stopniach Celsjusza
- T'_dT'_d - temperatura punktu rosy w całkowitych stopniach Celsjusza
- Temperatuty poniżej zera oznacza się znakiem (prefiksem) **M**

Dla prognozy TAF:

TT_FT_F/G_FG_FZ

- **T** - wskaźnik temperatury
- T_FT_F - prognozowana temperatura
- G_FG_F - godzina prognozowanej temperatury
- **Z** - wskaźnik czasu UTC

Grupa ciśnienia

QP_HP_HP_HP_H

- **Q** - wskaźnik dla Q_{NH}
- P_HP_HP_HP_H - ciśnienie Q_{NH} zaokrąglone do całkowitych hektopaskali
- Ciśnienie Q_{NH} to ciśnienie odpowiadające zmierzonemu, ale odniesione do wysokości poziomu morza.

Prognoza

Wskaźnik prawdopodobieństwa

PROBC₂C₂

- **PROB** - wskaźnik prawdopodobieństwa (jeśli nie większe niż 50 %) zajścia zmiany pogody opisanej dalej
- C₂C₂ - prawdopodobieństwo zajścia zmiany pogody

Wskaźnik prognozy

TEMPO - zmiana trwająca krócej niż 1h

GRADU - stopniowe zmiany w określonym czasie

RAPID - przewidywana zmiana trwać będzie krócej niż 0,5 h

INTER - częste zmiany (częstsze niż w TEMPO)

BECMG

(**NOSIG**)

Grupa czasowa

FM

TL GGgg

AT

- **FM** - od (from)
- **TL** - do (till)
- **AT** - o (at)
- GGgg - godziny początku i końca prognozy

Dalsze informacje

Dalej następują grupy wiatru, widzialności, pogody bieżącej i chmurowa zakodowane jak poprzednio.

Grupa prognozy temperatury

TT_FT_F/G_FG_FZ

- **T** - wskaźnik dla prognozy temperatury
- T_FT_F - prognozowana temperatura w całych C na godzinę G_FG_F
- **Z** - wskaźnik czasu UTC

Określenie NOSIG

Jeśli nie przewiduje się (w ciągu 2 godzin) zmian żadnego z istotnych elementów branych pod uwagę przy opracowywaniu prognozy stosuje się określenie NOSIG, co też jest prognozą (nie ma wtedy ani TEMPO, ani BECMG)

Koniec depeszy

Depesze kończy znak =

Przykłady (proste)

Przykład pierwszy

```
-----  
EPGD                      Gdansk (Rebiechowo)                      GDN  
-----  
Today 15 Nov 1999 Sunrise 06:13 UTC Sunset 14:48 UTC  
-----  
Weather information for EPGD last updated: 15 Nov 1999 12:46 UTC  
METAR  
151230 EPGD 29006MPS 9999 FEW009 SCT016CB SCT033 02/01 Q1019=  
-----
```

Interpretacja:

- Jest to depesza METAR na dzień 15 (tu był to listopad 1999 r.), godzina 12:30, określająca warunki na lotnisku Gdańsk Rębiechowo.
- Wiatr z kierunku 290 o sile 6 m/s.
- Widzialność ponad 10 000 m.
- Zachmurzenie:
  - pierwsza warstwa: od 1/8 do 2/8, podstawa 270 m (9 x 30 m)
  - druga warstwa: od 3/8 do 4/8, podstawa 480 m, Cumulonimbus
  - trzecia warstwa: od 3/8 do 4/8, podstawa 990 m
- Temperatura powietrza: 2 °C
- Temperatura punktu rosy: 1 °C
- Ciśnienie Q_{NH}: 1019 hPa

Przykład drugi

EPWA

Warsaw (Okecie)

WAW

Today 15 Nov 1999 Sunrise 05:54 UTC Sunset 14:46 UTC

Weather information for EPWA last updated: 15 Nov 1999 12:46 UTC

18 Hour TAF

**151010 EPWA 151812 31004MPS SCT030 PROB40 TEMPO 1806 3000 SHSN
SCT005 BKN010CB=**

Interpretacja:

- Początek jak METAR i dalej:
- Z prawdopodobieństwem 40% między godzinami 1800 a 600 na krócej niż jedną godzinę widoczność będzie 3000 m, nastąpią przelotne opady śniegu, zachmurzenie 3/8 do 4/8, podstawa obniży się do 150 m, a powyżej rozbuduje się cumulonimbus (5/8-7/8) o podstawie 300 m.

Program do dekodowania depeesz

Dla tych, którym nie chce się wkuć na pamięć :-)) kodów depeesz przygotowałem prosty [program, który interpretuje proste depeesze meteo](#).

Ma on postać nakładki na edytor MS Word 97 (lub wyższy) zawartej w szablonie [metar.dot](#). Aby go użyć, należy otworzyć nowy dokument oparty na tym szablonie, wpisać (lub wkleić) tekst depeeszy, zaznaczyć go i nacisnąć przycisk z chmurką i słoneczkiem (na pasku narzędzi o nazwie "Pogoda"). Reszta powinna zrobić się sama.

Program nie rozpoznaje wszystkich kodów, a tylko te, moim zdaniem, najważniejsze. Depesza nie powinna zawierać więcej niż jeden blok prognozy (TEMPO, GRADU, itd.) - w dalszych prognozach program gubi się (do poprawy w dalszych wersjach).

Dla tych, którzy nie mają Worda (lub się go brzydzą) zamieszczam [listing programu w Word Basicu](#). Jest on napisany w bardzo prosty sposób. Staralem się nie korzystać specjalnie z predefiniowanych obiektów Worda, więc bez większych problemów można przenieść programik na inną platformę za pomocą dowolnego języka programowania strukturalnego (Basic, Pascal...).

Program jest bardzo prosty, nie stosowałem teorii sieci neuronowych :-)), więc każdy amator (jakim i ja jestem) będzie w stanie nanieść sobie ewentualne poprawki.

Dodatkowa [lista 69 ICAOwskich kodów lotnisk w Polsce](#) (tych samych, które są w programie) może być przydatna dla tych, którzy zechcą ściągnąć depeesze z Internetu, a system zażąda od nich międzynarodowego kodu lotniska.

Literatura

Dla żadnych dodatkowych informacji - literatura, z której korzystałem pisząc ten artykuł:

- Maciej Ostrowski: "Meteorologia dla lotnictwa sportowego", Aeroklub Polski, 1999
- Jerzy Domicz, Lech Szutowski: "Podręcznik pilota samolotowego", wyd. Technika, Poznań, 1998

Krzysztof Plackowski
kplackowski@uzp.gov.pl